

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- n แทน กลุ่มตัวอย่าง
- F แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F (F - Distribution)
- sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

1.1 วิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพบุคลากร และขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามโดยรวม และรายด้าน

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร และขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้าน

1.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ด้านบุคลากร

2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

2.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

1. การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=430)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	186	43.26
คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	175	40.70
ครูผู้ดูแลเด็ก	69	16.05
2. ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
ขนาดเล็ก	167	38.84
ขนาดกลาง	263	61.16
รวม	430	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 43.26 รองลงมาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 และเป็นครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดกลาง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 38.84 รองลงมาเป็นปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดเล็ก จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 61.16

2. การวิเคราะห์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏดังตารางที่ 4 - 10

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.91	0.88	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.83	0.87	มาก
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความ ปลอดภัย	3.79	0.87	มาก
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	3.87	0.88	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาค ส่วน	3.73	0.82	มาก
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.62	0.81	มาก
รวม	3.79	0.86	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.91$) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.87$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.83$) และเมื่อจำแนกเป็นรายรายข้อ พิจารณาได้จากตารางที่ 5 - 10

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการ
บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ผู้บริหารท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.87	0.84	มาก
2. ผู้บริหารท้องถิ่นมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ	3.89	0.89	มาก
3. ผู้บริหารท้องถิ่นมีการจัดตั้งงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.93	0.84	มาก
4. มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษา และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงพอ	3.76	0.85	มาก
5. มีการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 ปี และแผนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปี	3.87	0.86	มาก
6. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.88	มาก
7. มีการจัดทำระเบียบและมาตรฐานการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน	3.82	0.91	มาก
8. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กที่ชัดเจน	4.16	0.94	มาก
รวม	3.91	0.88	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.16$) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.98$) และผู้บริหารท้องถิ่นมีการจัดตั้งงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.93$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. การกำหนดอัตราบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ	3.91	0.87	มาก
2. อัตราค่าจ้างครูผู้ดูแลเด็กมีเพียงพอต่อการ รับผิดชอบเด็กได้อย่างทั่วถึง	3.73	0.85	มาก
3. มีการส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.87	มาก
4. มีการส่งเสริมและจัดตั้งงบประมาณให้ครูผู้ดูแล เด็กได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.69	0.85	มาก
5. มีการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	3.67	0.91	มาก
6. มีการจ้างบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน ตำแหน่งอื่นที่จำเป็น เช่น แม่บ้าน นักการภารโรง	4.01	0.84	มาก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
7. มีการเสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญและกำลังใจ ให้กับบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่าง เหมาะสม	3.81	0.88	มาก
8. มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่บุคลากรของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยระบบคุณธรรม	3.87	0.88	มาก
รวม	3.83	0.87	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการจ้างบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำแหน่งอื่นที่จำเป็น เช่น แม่บ้าน นักการ ภารโรง ($\bar{X}=4.01$) มีการส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.98$) และการกำหนดอัตราบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X}=3.91$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. สถานที่ตั้งอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่เหมาะสมไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	3.65	0.85	มาก
2. ประตู หน้าต่างมีความแข็งแรงอยู่ในสภาพใช้งาน ได้ดี	3.80	0.89	มาก
3. แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเพียงพอและ เหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์	3.84	0.90	มาก
4. อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทสะดวก เหมาะสม ต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.98	0.88	มาก
5. ห้องสำหรับประกอบอาหารมีการแยกเป็นสัดส่วน และอยู่ห่างจากห้องเรียนเพื่อป้องกันการส่งกลิ่นที่ ไม่พึงประสงค์	3.74	0.88	มาก
6. มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงที่ได้มาตรฐานและถูก สุขลักษณะ	3.83	0.87	มาก
7. พื้นที่ใช้สอยและอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับปฏิบัติ กิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	3.63	0.83	มาก
8. มีตู้เก็บยาและเครื่องเวชภัณฑ์สำหรับการปฐม พยาบาลวางไว้อยู่ที่ที่สะดวกต่อการหยิบใช้และ เก็บไว้ในที่ปลอดภัยให้พื้นมือเด็ก	3.82	0.87	มาก
รวม	3.79	0.87	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอห้วยเม็ก

จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทสะดวก เหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X}=3.98$) แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ ($\bar{X}=3.84$) และมีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงที่ได้มาตรฐานและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X}=3.86$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอ	4.02	0.90	มาก
2. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเด็ก	3.80	0.88	มาก
3. มีการแยกเด็กตามลักษณะ เช่น อายุ เด็กพิเศษ เป็นต้น	3.85	0.89	มาก
4. การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก	3.90	0.88	มาก
5. การวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กถูกต้องตามเกณฑ์	3.61	0.82	มาก
6. มีการนิเทศติดตามการสอนของผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด	3.94	0.90	มาก
7. ขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวันมีความครอบคลุมกับหลักการพัฒนาเด็กทุกด้าน	3.95	0.87	มาก
8. จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.87	0.87	มาก
รวม	3.87	0.88	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอ ($\bar{X}=4.02$) ขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวันมีความครอบคลุมกับหลักการพัฒนาเด็กทุกด้าน ($\bar{X}=3.95$) และมีการนิเทศติดตามการสอนของผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ($\bar{X}=3.94$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความต้องการให้จัดตั้งศูนย์ ความต้องการในการส่งเด็กเข้าเรียน สิ่งที่ต้องการให้ศูนย์จัดบริการ	3.82	0.85	มาก
2. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์ฯ ให้ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทราบอย่างต่อเนื่อง	3.92	0.85	มาก
3. จัดให้มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ	3.92	0.88	มาก
4. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นทราบเกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์อย่างต่อเนื่อง	3.68	0.79	มาก
5. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.86	0.83	มาก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
6. หัวหน้าศูนย์ฯ และครูผู้ดูแลเด็กได้ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.52	0.77	มาก
7. มีการรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาเด็ก	3.48	0.77	ปานกลาง
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประสานงานกับหน่วยงาน/องค์กรชุมชนด้านการส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น รพ.สต. กลุ่ม อสม	3.66	0.84	มาก
รวม	3.73	0.82	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์ฯ ให้ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทราบอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ($\bar{X}=3.92$) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}=3.86$) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความต้องการให้จัดตั้งศูนย์ ความต้องการในการส่งเด็กเข้าเรียน สิ่งที่ต้องการให้ศูนย์จัดบริการ ($\bar{X}=3.82$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นรายชื่อ

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่าย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับตำบล	3.56	0.81	มาก
2. มีการส่งเสริมและประสานการดำเนินงานของ คณะกรรมการเครือข่ายในระดับตำบล ระดับ อำเภอ และระดับจังหวัด	3.78	0.81	มาก
3. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกกระดับ	3.67	0.83	มาก
4. มีการส่งเสริมความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้าน การพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.71	0.81	มาก
5. มีการส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณด้านการ พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	3.40	0.76	ปานกลาง
รวม	3.62	0.81	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ
ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับ ปานกลาง 1
ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการส่งเสริมและประสานการ
ดำเนินงานของคณะกรรมการเครือข่ายในระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

($\bar{X}=3.78$) มีการส่งเสริมความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่าง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.71$) และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของ
เครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกระดับ ($\bar{X}=3.67$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ
ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สถานภาพ							
	ผู้บริหาร		คณะกรรมการฯ		ครูผู้ดูแลเด็ก		รวม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.18	0.78	3.70	0.86	3.72	0.82	3.91	0.88
2. ด้านบุคลากร	4.11	0.76	3.57	0.80	3.76	0.85	3.83	0.87
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	4.12	0.84	3.42	0.72	3.82	0.83	3.79	0.87
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	4.19	0.78	3.56	0.81	3.78	0.85	3.87	0.88
5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.91	0.76	3.59	0.79	3.63	0.70	3.73	0.82
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.64	0.83	3.57	0.76	3.71	0.72	3.62	0.81
โดยรวม	4.03	0.79	3.57	0.79	3.74	0.80	3.79	0.86

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.91$) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.87$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.83$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหาร เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ลำดับแรก ดังนี้ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.19$ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=4.18$) และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ($\bar{X}=4.12$)

คณะกรรมการฯ เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.70$) ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X}=3.59$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.57$)

ครูผู้ดูแลเด็ก เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ($\bar{X}=3.82$) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.78$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.76$)

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ
ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.93	0.90	3.90	0.85	3.91	0.88
2. ด้านบุคลากร	3.84	0.90	3.83	0.84	3.83	0.87
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.77	0.90	3.80	0.84	3.79	0.87
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	3.83	0.89	3.89	0.86	3.87	0.88
5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.75	0.82	3.72	0.82	3.73	0.82
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.65	0.82	3.61	0.80	3.62	0.81
โดยรวม	3.80	0.87	3.79	0.84	3.79	0.86

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.91$) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.87$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.83$)

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดเล็ก เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.93$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.84$) และด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.83$)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดกลาง เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=3.90$) และด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.89$) และด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.83$)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสถานภาพและขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน ปรากฏดังตารางที่ 13 - 18

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม	23.590	2	11.795	44.849	0.000*
	ภายในกลุ่ม	112.299	427	0.263		
	รวม	135.889	429			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	26.967	2	13.484	76.152	0.000*
	ภายในกลุ่ม	75.605	427	0.177		
	รวม	102.573	429			
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	43.719	2	21.860	91.351	0.000*
	ภายในกลุ่ม	102.178	427	0.239		
	รวม	145.897	429			
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	37.056	2	18.528	93.387	0.000*
	ภายในกลุ่ม	84.718	427	0.198		
	รวม	121.774	429			
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	ระหว่างกลุ่ม	10.281	2	5.141	26.893	0.000*
	ภายในกลุ่ม	81.619	427	0.191		
	รวม	91.900	429			

การดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
6. ด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	1.001	2	0.500	1.860	0.157
	ภายในกลุ่ม	114.908	427	0.269		
	รวม	115.908	429			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	19.128	2	9.564	79.788	0.000*
	ภายในกลุ่ม	51.185	427	0.120		
	รวม	70.313	429			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน และเมื่อพบความแตกต่างจึงมีการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ดังตารางที่ 14 – 18

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร

สถานภาพ		การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ผู้บริหาร	คณะกรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก
	\bar{X}	4.18	3.70	3.72
1. ผู้บริหาร	4.18	-	0.48*	0.46*
2. คณะกรรมการฯ	3.70		-	0.02
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.72			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านบุคลากร จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร

สถานภาพ		การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ผู้บริหาร	คณะ กรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก
	\bar{X}	4.11	3.57	3.76
1. ผู้บริหาร	4.11	-	0.54*	0.35*
2. คณะกรรมการฯ	3.57		-	0.19*
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.76			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig ≤ .05)

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านบุคลากร
แตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย จำแนกตามสถานภาพ
บุคลากร

สถานภาพ	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			
		ผู้บริหาร	คณะ กรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก
	\bar{X}	4.12	3.42	3.82
1. ผู้บริหาร	4.12	-	0.70*	0.30*
2. คณะกรรมการฯ	3.42		-	0.40*
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.82			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านอาคารสถานที่
สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย แตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรจำแนกตามสถานภาพบุคลากร

สถานภาพ		การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ผู้บริหาร	คณะกรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก
	\bar{X}	4.20	3.56	3.78
1. ผู้บริหาร	4.20	-	0.63*	0.42*
2. คณะกรรมการฯ	3.56		-	0.22*
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.78			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวิชาการ และ
กิจกรรมตามหลักสูตร แตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

สถานภาพ	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			
	ผู้บริหาร	คณะกรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	
	\bar{X}	3.91	3.59	3.64
1. ผู้บริหาร	3.91	-	0.32*	0.27*
2. คณะกรรมการฯ	3.59	-	-	0.05
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.64	-	-	-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วม
และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน แตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
โดยรวม จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

สถานภาพ		การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ผู้บริหาร	คณะ กรรมการฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก
	\bar{X}	4.03	3.54	3.74
1. ผู้บริหาร	4.03	-	0.46*	0.29*
2. คณะกรรมการฯ	3.57		-	0.17*
3. ครูผู้ดูแลเด็ก	3.74			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างจากคณะ
กรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้ดูแลเด็กมีความ
คิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				t	sig
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.93	0.90	3.90	0.85	0.563	0.574
2. ด้านบุคลากร	3.84	0.90	3.83	0.84	0.255	0.799
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.77	0.90	3.80	0.84	0.535	0.593
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	3.83	0.89	3.89	0.86	1.059	0.290
5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.75	0.82	3.72	0.82	0.633	0.527
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.65	0.82	3.61	0.80	0.792	0.429
รวม	3.80	0.87	3.79	0.84	0.107	0.915

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{sig} \leq .05$)

จากตารางที่ 20 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิเคราะห์ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 21 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ความถี่
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	
1. มีการจัดการเลี้ยงดูเด็ก การจัดประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้เหมาะสมตามวัยและตามศักยภาพ	16
2. ผู้บริหาร, คณะกรรมการศูนย์ฯ ควรเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเด็กปฐมวัย	12
3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย	11
ด้านบุคลากร	
1. มีบุคลากรที่เพียงพอต่อเด็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	17
2. ควรจัดให้บุคลากรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	13
3. บรรจุครูผู้ดูแลเด็กเล็กที่มีคุณสมบัติครบ	7
4. ให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่บุคลากรทุก ๆ ปี เพื่อเพิ่มศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น	4
5. ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรที่โรงเรียนต้นแบบ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	3
6. บุคลากรควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้มีบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป	3

แนวทาง/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	
1. สถานที่ควรเหมาะสมกับเด็ก เช่นห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดปลอดภัย มีการอบรมการใช้ถังดับเพลิงด้วย	14
2. ควรจัด โครงสร้างอาคาร ห้องน้ำห้องส้วม ให้เหมาะสมกับเด็ก	12
3. ควรของบประมาณจากรัฐบาล ให้ดูแลเรื่องสถานที่อาคาร	10
4. ควรมีการติดตั้งเครื่องตัดไฟ	4
5. สถานที่ควรเหมาะสมกับเด็ก เช่นห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดปลอดภัย มีการอบรมการใช้ถังดับเพลิงด้วย	3
ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	
1. ควรมีการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยเหมือนกันทุกศูนย์	15
2. ปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแกนกลาง โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ	11
3. ควรยึดหลักสูตรแกนกลาง และมีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	8
ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	
1. ได้รับความร่วมมือกับชุมชนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์ฯ เป็นอย่างดี	14
2. อยากให้ชุมชนให้ความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่านี้	7
ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	
1. มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการเผยแพร่งานประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย	17
2. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประชุมเครือข่ายประจำเดือน	5

จากตารางที่ 21 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. มีการจัดการเลี้ยงดูเด็ก การจัดประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ เหมาะสมตามวัยและตามศักยภาพ
2. ผู้บริหาร คณะกรรมการศูนย์ฯ ควรเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเด็กปฐมวัย
3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย

ด้านบุคลากร

1. มีบุคลากรที่เพียงพอต่อเด็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ควรจัดให้บุคลากรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
3. บรรจุครูผู้ดูแลเด็กเล็กที่มีคุณสมบัติครบ
4. ให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่บุคลากรทุก ๆ ปี เพื่อเพิ่มศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น
5. ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรที่โรงเรียนต้นแบบ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
6. บุคลากรควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้มีบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

1. สถานที่ควรเหมาะสมกับเด็ก เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดปลอดภัย มีการอบรมการใช้ถังดับเพลิงด้วย
2. ควรจัดโครงสร้างอาคาร ห้องน้ำห้องส้วม ให้เหมาะสมกับเด็ก
3. ควรขอบงบประมาณจากรัฐบาล ให้ดูแลเรื่องสถานที่อาคาร
4. ควรมีการติดตั้งเครื่องตัดไฟ

ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

1. ควรมีการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยเหมือนกันทุกศูนย์
2. ปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแกนกลาง โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ
3. ควรยึดหลักสูตรแกนกลาง และมีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

1. ได้รับความร่วมมือกับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์เป็นอย่างดี
2. อยากให้ชุมชนให้ความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่านี้

ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1. มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการเผยแพร่ผลงานประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย
2. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประชุมเครือข่ายประจำเดือน

ระยะที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์ตามมาตรฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีบางข้อในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าว ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งในการจัดทำแบบสัมภาษณ์ได้สร้างประเด็นคำถามที่สำคัญดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกี่ยวกับแนวทางการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงพอให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานอย่างไร

2.2 ด้านบุคลากร เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและจัดตั้งงบประมาณให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างไร

2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ใช้สอยและอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กได้อย่างไร

2.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร เกี่ยวกับแนวทางการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กถูกต้องตามเกณฑ์ได้อย่างไร

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมให้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาเด็กได้อย่างไร

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับ แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับตำบลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไร

ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าว ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าว จำนวน 6 คน ดังนี้

1. นายสรรค์ อัครราช ผู้อำนวยการโรงเรียนคำใหญ่วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
2. นางถนอมพรรณ แสนนาม นักวิชาการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
3. นางวิไลวรรณ นาชัยสิทธิ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนคำใหญ่วิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
4. นางติยาภรณ์ หัวจันทิก ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชัยศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
5. นางกัลยา แก้วเหล่าอยู่ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชัยศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2
6. ว่าที่ร้อยตรีสมานมิตร ญาณบุญ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพิบูล อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกี่ยวกับการมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงพอให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการร่วมกันวางแผนงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยพิจารณาจากความเสถียร ความรับผิดชอบ และความต้องการที่เข้าร่วมในการดำเนินงาน

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความเสถียร และความต้องการมีส่วนร่วม

ในการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง มีความสามารถและเพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นตามสัดส่วนที่หน่วยงานกำหนด ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ชัดเจน โดยจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในงานของครูและเจ้าหน้าที่บริการต่าง ๆ เพื่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและเหมาะสมในแต่ละตำแหน่ง เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และเต็มใจเข้าร่วมกันบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรรายงานผลการสรรหาให้ผู้บริหารทราบเพื่อดำเนินการแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการศูนย์ฯ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติที่ได้มีการกำหนดไว้โดยจะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้ เข้าร่วม และตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาร่วมพัฒนางานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยพิจารณาจากผู้มีความเสียสละต้องการเข้ามาร่วมงานด้วยความจริงใจ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

2. ด้านบุคลากร มีการส่งเสริมและจัดตั้งงบประมาณให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากร เกี่ยวกับการกำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความรู้ด้านการพัฒนาเด็ก และส่งเสริมความรู้อย่างเพียงพอ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมและสร้างตระหนักในบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กควรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการทำงานในด้านต่าง ๆ โดยจะต้องมีการอบรมพัฒนาให้ความรู้อยู่เสมอ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้จะต้องทำหน้าที่ช่วยเหลืองานที่จำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมความเข้าใจ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยนำบุคลากรศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเป็นสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และเป็นการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของตน....”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างความตระหนักในงานให้กับบุคลากรต่างๆ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในงาน รู้จักการพัฒนาตนเองให้เกิดประสิทธิภาพตามรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์ในปัจจุบัน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมอบรม เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับระบบงานบริหารต่าง ๆ ให้บุคลากรได้รับทราบ และมีการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กควรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการทำงานในด้านต่าง ๆ โดยจะต้องมีการอบรมพัฒนาให้ความรู้อยู่เสมอ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้จะต้องทำหน้าที่ช่วยเหลืองานที่จำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

แนวทางการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยพื้นที่ใช้สอย และอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนเด็ก ควรมีการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมมีพื้นที่ใช้สอย มีการซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

“... ควรส่งเสริมให้ชุมชนและสมาชิกในครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม กำหนดพื้นที่ที่สามารถส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมที่มีความปลอดภัยเกี่ยวข้องกับการจัดบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรส่งเสริมให้ชุมชนและสมาชิกในครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตรวจสอบ ซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมในการใช้งาน นอกจากนี้ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ นั้นควรให้ความช่วยเหลือ

ในการจัดบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ เช่น การตัดหญ้า การสร้างรั้ว การซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุดให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรสนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องเล่นของเด็ก มีการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก นอกจากนี้จะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ให้มีความพร้อมการใช้งาน มีการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน นอกจากนี้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับฝึกซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุให้กับบุคลากรในศูนย์ฯ ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องเล่นของเด็กให้สามารถพร้อมใช้งาน สามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม มีเครื่องเล่นที่เหมาะสม เพียงพอ จัดสื่อวัสดุที่จำเป็นต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพียงพอ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการใช้บริการของเด็ก เช่น ห้องน้ำ โรงอาหาร อ่างล้างมือ ห้องเรียน เป็นต้น ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

แนวทางการพัฒนาด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร การวัดและประเมินผล พัฒนาการเด็กถูกต้องตามเกณฑ์

“... ควรมีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจในหลักการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับทราบอย่างทั่วถึง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อการประเมินที่ถูกต้อง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีการประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีการกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการอบรมวางแผนให้ความรู้กับผู้ร่วมประเมิน อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. 21 พฤษภาคม 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กอย่างชัดเจนและมีการจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน สามารถวัดคุณภาพของเด็กเล็กได้อย่างชัดเจน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. 21 พฤษภาคม 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กควรนำผลจากการร่วมกันประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในศูนย์ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในศูนย์ ... ”

“... ควรมีการประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีที่เหมาะสมกับเด็ก ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานของเด็ก ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. 21 พฤษภาคม 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรแจ้งรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบและผู้บริหารทราบ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7. 21 พฤษภาคม 2557 : สัมภาษณ์)

5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุน จากทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุน จากทุกภาคส่วน การรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาเด็กซึ่งศูนย์พัฒนาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม ปรากฏดังผลการสัมภาษณ์ดังนี้

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมการบริหารงาน โดยให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ ช่วยกันตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณ การบริหารงาน การบริวิชาการ และจัดบริการแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเต็มประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องประสานงานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน โดยผู้ปกครองให้ข้อคิดเห็น ครูผู้ดูแลเด็กหาแนวทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งกันและกัน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรรายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมในกิจกรรมที่เชื่อมสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ผู้ปกครองต้องสามารถแบ่งเวลาเพื่อเข้ามาช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของเด็กเล็ก เป็นการแสดงถึงการเข้าร่วมในการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบแนวทางการดำเนินงาน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่ เพื่อรับรู้การดำเนินงานและร่วมตัดสินใจในการจัดกิจกรรมของศูนย์ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ศูนย์พัฒนาพัฒนาเด็กเล็กควรเรียนเชิญผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ เสนอแนะปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางการพัฒนาด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับตำบล ควรส่งเสริมให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยพิจารณาคณะสมบัติที่เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการสร้างเครือข่ายให้เกิดประสิทธิภาพ มีการร่วมกันเผยแพร่ผลงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“... ควรมีประชุมวางแผนในการสร้างเครือข่าย ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการบริหารจัดการศึกษา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา ฯลฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมวางแผนงานการสร้างเครือข่าย โดยพิจารณาจากตัวแทนผู้เข้าร่วมให้เป็นคณะกรรมการเครือข่ายช่วยเหลือในการประสานงานในกิจกรรมต่าง ๆ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3. วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสร้างเครือข่ายพร้อมกำหนดภารกิจ
หน้าที่และกลไกในการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ
ผู้ดูแลเด็ก จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“... ควรปฏิบัติงานตามแผน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการกำหนดการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6. วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

โดยสรุป ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ที่มีความรู้ความสามารถในการ
ตัดสินใจในด้านงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาของเด็ก ด้าน
บุคลากรควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริม
และสร้างตระหนักในบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และ
ความปลอดภัย ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลเข้ามาปรับปรุงสภาพแวดล้อม และเครื่องมือต่าง
ๆ ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควร
ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนด้านการประเมินผลการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้โดยเครื่องมือที่มีคุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรเชิญ
ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมี
ส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม
และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็ก
โดยเน้นส่งเสริมให้การมีแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ